

0	2	4	6	8	10	13	16	19	22	25	28	31	34	37	40	43	46	49	52	55	58	61	64	67	70	73	76	79	82	85	88	91	94	97	100

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Obaman karu paluu arkeen

Yhdysvaltojen presidentinvaali päättyi istuvan presidentin Barack Obaman voittoon. Vaalijärjestelmästä johtuen ero valitsijamiesten määrässä venähti äänieroa huomattavasti suuremmaksi.

Vaali ja erityisesti vaalitaistelu osoittivat, että yhdysvaltalaiset ovat jakaantuneet tiukasti kahteen leiriin. Kahtiajaosta kertoo sekin, että republikaanit säilyttivät enemmistön kongressin edustajainhuoneessa ja demokraatit senaatissa.

Obaman valinta oli historiallinen. Hänet valittiin toiselle kaudelle huolimatta siitä, että talous on alamaissa ja työttömiä on hieman enemmän kuin hänen virkakautensa alussa. Hän on myös vasta toinen demokraattitustainen presidentti toisen maailmansodan jälkeen, joka on päässyt toiselle kaudelle.

Pitkää aikaa Obama ei uudelleenvalintaansa ehdi juhlia, koska taloudelliset ongelmat ovat kaatumassa päälle. Vuodenvaihteessa astuvat voimaan päätökset, jotka leikkaavat liittovaltion menoja ja nostavat veroja yhteensä noin 600 miljardia dollaria.

Kongressin ja presidentin pitää päästä sopuun näiden päätösten muuttamisesta, koska voimantullessaan niiden arvoidaan ajavan koko maan taantumaan. Yhdysvallat on maailman suurin talous, joten sen ongelmat heijastuvat ympäri maailmaa.

Jos Yhdysvaltojen talous tekisi äkkijarrutuksen, sen seuraukset olisivat todella katastrofaaliset valmiiksi syvässä talousvaikeuksissa olevalle Euroopalle.

Toinen taloutta uhkaava asia on, että Yhdysvaltojen velkakatto on jälleen täyttymässä. Nykyinen velkakatto on 16 400 miljardia dollaria. Yhdysvaltojen nopeaa velkaantumista kuvaa se, että velkakattoa on nostettu tammi-kuun 2010 jälkeen jo neljä kertaa. Maan velan suhde bruttokansantuotteeseen on jo yli sata prosenttia.

Obaman ensimmäisen kauden suuri projekti oli terveydenhuoltouudistus. Se on edelleen aloittamatta, koska republikaanit ovat vastustaneet sitä jyrkästi.

Seuraavat kaksi vuotta ratkaisevat, millaisen jäljen Obama jättää Yhdysvaltojen historiaan. Presidentin nellivuotinen toimikausi on niin lyhyt, että ensimmäinen kausi on valmistautumista seuraaviin vaaleihin. Toisella kaudella presidenttiä eivät uudelleenvalintahuolet paina.

Puheista tekoihin

Helsingin Energian aloittaa joulukuussa kahdessa hiilivoimalaitoksessa puupelletin koepoltot. Tavoitteena on, että puupelletin osuus polttoaineesta olisi tulevaisuudessa 5–10 prosenttia.

Myös Tampereella aloitetaan pellettikattilan koepoltot joulukuussa. Vapo ja Tampereen Energiantuotanto ovat sopineet, että Vapo toimittaa Tampereelle 20 000 tonnia puupellettiä lämmityskaudessa.

Vaikka puupellettin osuus Helsingin Energian kahdessa laitoksessa jää noin kymmeneen prosenttiin, tarvitaan pellettiä toiminnan käynnistyttyä 500 000 tonnia vuodessa.

Helsingin Energian toimitusjohtajan Pekka Mannisen mukaan on selvää, ettei kotimainen pellettituotanto riitä, vaan pellettejä pitää tuoda muista Itämeren maista. Manninen lupaa, että lähtökohtana kuitenkin on, että kotimaista

Presidentti Barack Obamalla on kiire oikaista maansa talouden velkakierre.

Huolimatta siitä, että Yhdysvaltain presidentillä on todella mittavat valtaoikeudet, ei hän yksin kykene tekemään merkittäviä uudistuksia. Niihin tarvitaan edustajainhuoneen tuki. Tätä tukea ei Obamalla ole kahteen vuoteen ollut eikä puhtaasti vaalituloksen valossa ole seuraavaankaan kahteen vuoteen.

Yhteistyötä kuitenkin tarvitaan, ja saattaa olla niin, että edustajainhuoneen republikaanienemmistö on nyt hieman myötämielisempi yhteistyöhön presidentin kanssa. He eivät onnistuneet estämään Obaman uudelleenvalintaa, eikä vaalimenestys muutenkaan ollut odotusten mukainen. Myös presidentin on mentävä edustajainhuonetta puolitiehen vastaan.

Obamalla on Euroopassa ollut suurempi kannatus kuin kotimassaan. Siitä huolimatta Euroopan merkitys Yhdysvaltojen ulko- ja kauppapolitiikassa ei ole vahvistunut. Päällimmäisenä ovat olleet suhteet Kiinaan ja muihin nouseviin talouksiin. Oman huomionsa ovat vieneet myös Irak ja Afganistan.

Yhdysvaltojen ulkopoliittinen suuntaan vaikuttaa myös ulkoministerin henkilö. Suosittu ulkoministeri Hillary Clinton on jättämässä tehtävänsä.

Obaman enimmäistä presidenttikausi oli talousongelmien värjittämä. Toinen kausi alkaa samoissa merkeissä. Toivottavasti hän kykenee kääntämään Yhdysvaltojen talouden ja sitä kautta koko maailmantalouden kasvuun.

”Yhdysvaltalaiset ovat jakaantuneet tiukasti kahteen leiriin.

pellettiä käytetään niin paljon kuin mahdollista.

Vapon pellettien tuotantokapasiteetti on nyt noin 250 000 tonnia, josta kotimaahan myydään tällä hetkellä vajaa puolet. Valtaosa Suomessa tuotetusta puupelletistä viedään ulkomaille.

On hyvä, että suuret energialaitokset ryhtyvät käyttämään uusiutuvia energialähteitä. Puheista ollaan viimeinkin siirtymässä konkreettisiin tekoihin.

Se, ettei kotimainen tuotanto riitä edes Helsingin Energian tarpeisiin, on suuri haaste kotimaisille alan toimijoille.

Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa pitäisi kaikin keinoin pyrkiä vähentämään tuontia ja lisäämään kotimaisuusasetetta myös energiantuotannossa. Toivottavasti lisääntyvä kysyntä johtaa siihen, että kotimaiseen pellettituotantoon syntyy lisäkapasiteettia.

Päätoimittaja

Lauri Kontro

Toimituspäälliköt

Jussi Martikainen

Tiina Taipale

VIERASYLIÖ

Metsissä ei ole roskapuuta

Metsien käsittelyn vapauttamisen byrokratiasta ottaa uuden askeleen lainmuutoksen kautta lähiaikoina. Muutosta on valmisteltu jo monen vuoden ajan, ja uusia metsien käyttöä koskevia lakialoitteita tulee esiin jatkuvasti. Julkisuuudessa esillä ollut ajankohtainen aihe on muun muassa jokamiehenoikeudet. Metsien käytön mahdollisuudet muuhunkin kuin teollisuuden ja rakentamisen tarpeisiin ovat muuttuneet monella tapaa. Metsien monikäyttöä ja suojelua on ei vain puhuttu vaan harrastettu sekä valtiovallan että yksityisten toimesta monien vuosikymmenien ajan.

Metsien jatkuvalla kasvatuksella on ollut soveltajia Suomesa lähes yhtä kauan kuin täällä on asuttu. Metsikkötalous loi tietynlaista järjestystä metsien käsittelyyn. Metsien hävittämiskiellot ja vaajaottoisuuden torjumiseksi annetut tiukat hakkuuohjeet ja uudistamisvelvoitteet sekä soiden ojitus nostivat metsien kasvun tasolle, jota eivät puoli vuosisataa sitten osanneet ennustaa edes tutkijat.

Metsikkötalous loi tietynlaista järjestystä metsien käsittelyyn. Metsien hävittämiskiellot ja vaajaottoisuuden torjumiseksi annetut tiukat hakkuuohjeet ja uudistamisvelvoitteet sekä soiden ojitus nostivat metsien kasvun tasolle, jota eivät puoli vuosisataa sitten osanneet ennustaa edes tutkijat.

Metsien käsittelyn vapautuessa sääntelystä tapahtuu varmasti asioita, jotka eivät ole eduksi metsien tulevalle kasvulle. Jo nykyisin näkee teiden varsilla pitkiä pinoja ”roskapuuta”, josta metsän omistajalle ei ole jäänyt juuri mitään.

Puun polttaminen on tehoton tapa
Metsien käsittelyn vapautuessa sääntelystä tapahtuu varmasti asioita, jotka eivät ole eduksi metsien tulevalle kasvulle. Jo nykyisin näkee teiden varsilla pitkiä pinoja ”roskapuuta”, josta metsän omistajalle ei ole jäänyt juuri mitään.

Olemassa oleva tutkimustieto ei tarjoe todistusta siitä, että kuntien lukumäärän vähentäminen johtaisi merkittäviin kustannussäästöihin.

PROFESSORI SAMI MOISIO KALEVASSA

Metsänomistajat tuottavat energiapuuta tappiokseen.

Korkea hyötysuhde johtuu siitä, että prosessissa puun sisältämä vesi hajoaa ja vapautuu vety nostaa kaasun energiasisältöä huomattavasti verrattuna pelkkään häkäkaasuun. Hakkeen kaasutukseen ei ole voimaloita Suomessa kuin muutama, vaikka menetelmä on täällä kehitetty (Gasek Oy). Kaasutuksen suuri etu on se, että prosessi on saasteeton ja tuhkan lisäksi syntyvä muu jäte on korkealuokkaista aktiivihiiltä, jota voidaan käyttää moneen tarkoitukseen.

Hakkeen kaasutus nostaa ”roskapuunkin” arvoa käyttöpaikalla. Lahopuu jätetään tarkastelun ulkopuolelle, koska puun energiasisältö riippuu lahoamisen asteesta.

Myös puulaji ja puun eri osat ovat energiasisällöltään jonkin verran eriarvoisia. Korkein energiasisältö on koivun latvuksessa, koska oksat sisältävät runsaasti kuorta. Koivun tuohihan on hyvä sytyke.

Mikäli puu kaasutetaan ja hyötysuhde olisi 90 prosenttia puun sisältämästä tehollisesta lämpöarvosta, voitaisiin karkeasti laskea kiintokuutiometris-

tä puuta saatavan 1,8 megawattituntia energiaa.

Vertaamalla vastaavasta energiamäärästä normaalin kuluttajan sähkönä (energia + siirtohint) maksamaan hintaan tulisi puukuutiometrin arvoksi haketettuna käyttöpaikalla noin 180 euroa.

Tätä taustaa vasten tuntuu siltä, että energiapuun hinta voitaisiin moninkertaistaa nykyisestä.

Tällä hetkellä monet metsänomistajat tuottavat energiapuuta tappiokseen metsiä hoidattaessaan. Energiayhtiöiden toiminta olisi todella kannattavaa, jos energiantuotannon hyötysuhde olisi tasolla, jolla se voisi teoreettisesti olla.

Metsänomistajat, joilla on ammattitaito ja tarvittavat koneet, voisivat tehdä energiatuotannon avulla toiminnastaan hyvin kannattavaa. Metsien omistamisen kannattavuus kytkeytyy vahvasti energiapuun hintaan.

Vetytalous on tulossa

Dieselmootoreiden polttoaineksi on Suomessa kehitetty puusta saatavaa biodieseliä. Tuotanto näyttää ainakin vielä olevan melko kannattamatonta.

Pitäisi kuitenkin ajatella uudella tavalla myös moottoreiden polttoaineen osalta, sillä jo nyt monissa maissa vetyautot on kehitetty pitkälle. Siinä olisi eräs ratkaisu myös Suomessa,

PÄIVÄN KUVA

ARI AHLFORS

Taviokuurna tankkaa marjoilla

Taviokuurnilla on nyt pitkästä aikaa iso vaellus meneillään. Sastamalassa lintuja poikkesi sunnuntaina. Näille siivekkäille kelpaavat esimerkiksi pihlajamarjat ja kuusen käpyjen siemenet.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimitukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

KOLUMNI: JUSSI MARTIKAINEN

Puhuva sammakko oli varmempi bisnes

Liha-alan ongelmat jatkuvat. Tunnelma on kireä. Tämä näkyi myös Pellervön seminaarissa viime viikolla. Tampereella koolla oli tuottajien osuuskuntien väen lisäksi lihatalojen ja kaupan johtoa.

Lihatilat ovat pahoissa vaikeuksissa. Tuottajalle muusta ketjusta jäävillä jämillä ei tuotantoa pyöritetä – saati kehitetä.

Tuottajien mitta täyttyi syksyllä. Tunne on, että hättää ymmärretä tai haluta ymmärtää. Syytökset sekä lihataloja että kaupppaa kohtaan kovenevat.

Tuottajat ihmettelevät, mikseiivät lihatalat saa puristettua kaupalta hinnankorotuksia ja siten parempaa tilityskykyä tuottajille. Kauppaa syytetään vahvan markkina-asemansa väärinkäytöstä.

Kaupan asemaa on tutkinut Kilpailuvirasto, ja myös lainsääätäjä on siihen puuttumassa.

Kauppa on loukkaantunut. Päivittäistavarakauppa ry:n uusi toimitusjohtaja Kari Luoto syytti Tampereella MTK:ta selkään ampumisesta. MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila oli tulkinut, että S-ryhmä paljasta syntinsä kilpailulain muutosta vastustamalla.

jussi.martikainen@maaseuduntulevaisuus.fi

Kari Luodon mielestä olisi ollut mukavampaa, että MTK julkisen arvostelun sijasta olisi pyytänyt kauppaa samaan neuvottelupöytään ongelmia ratkomaan.

Tästä arviosta ei MTK:n toinen puheenjohtaja Mauno Ylinen pitänyt. Ylinen ei peitellyt turhautumistaan, kun hän selitti Luodolle, että neuvotteluihin kauppaa on koetettu turhaan saada jo viiden vuoden ajan.

Luoto muistutti, ettei kauppa neuvotele ruuan hinnasta viljelijöiden vaan elintarviketeollisuuden kanssa. Ja tässä Luoto oli tietysti oikeassa.

Tuottajien hätä on kuitenkin siinä pisteessä, että he neuvottelevat tai esittävät vaatimuksia niin kuin parhaaksi näkevät. Tulilinjalla ovat niin kauppa, teollisuus kuin poliitikotkin.

On mahdollista, että viesti maatalouden ahdingosta on mennyt kaupalta ohii. Voiko kauppa olla perillä kaikkien sille taravaa toimittavien yritysten tilasta? Tai niiden vielä lukuisempien alihankkijoiden?

Tuskin. Vaikka luultavasti olisi juuri nyt kaupan omakin etu kantaa vastuuta kotimaisesta ruuantuotannosta.

Markkinoiden laki on kova. Siitä Tampereen seminaarissa muistutti Kilpailuviraston erikoistutkija Tom Björkroth.

Jokainen ottaa markkinoilta sen, minkä taidoillaan saa. Kilpailuviraston tehtävä on valvoa, että niin tapahtuu. Toimivassa kilpailussa heikoimmat karsiutuvat. Se takaa tehokkuuden.

Toisaalta Kilpailuviraston on varmistettava, että kilpailurakenne on terve. Juuri siksi virastoa kiinnostaa ruoka-ketjun rahanjako.

Tuottajien heikkoa markkinavaltaa tuskin korjataan Kilpailuviraston määräyksellä tai lakeja säätämällä. Tuottajien on itse taisteltava osastaan markkinoilla.

Kauppaa tai tuottajien itsensä omistamia pörssin lihatalojakaan ei pidä ujoistella. Nekään eivät tule luopumaan hintaasuudestaan vapaaehtoisesti.

Britannian tie voi odottaa myös Suomen liha-alaa.

Britanniassa säädettiin jo 1990-luvulla muuta Eurooppaa tiukemmista eläinsuojien vaatimuksista sikataloudessa. Siihen suostuttiin, koska kauppa ja kuluttajat niin vaativat.

Uudet säädökset nostivat kustannuksia ja myös brittiläisen sian hintaa. Kauppa

alkoikin ruokkia kansaa Tanskan ja Hollannin possulla.

Kuulostaako tutulta?

Halpatuonti ja sen kääriminen kaupan merkkeihin pudottivat brittien omavaruisuuden sianlihassa 40 prosenttiin. Suomessa mentiin kesällä alle sadan. Saarivallan sika-alan edunvalvoja Mick Sloyan jakoi alan ahdingon suomalaisten kanssa huumorilla:

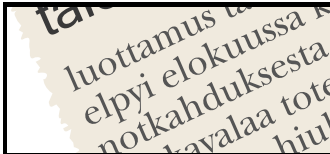
Kaksi kaunista naista käveli Britannian maaseudulla. Pienellä kukkulalla heinikosta kuului piipittävä tervehdys. Toinen naisista nosti käteensä sammakon, joka kertoi olevansa ympäröivät pellot ja vieressä olevan suursikalan omistava farmari. Paha noita oli noitunut hänet sammakoksi.

Kirous poistuisi, jos nainen suutेलisi häntä. Sammakko lupasi suudelmasta palkkioksi peltonsa ja tuhannen emakon sikalan.

Nainen hymähti ja pudotti sammakon taskuunsa. Hänen ystävänsä ihmetteli tätä, mutta sai nopean vastauksen. ”Tienaan puhuvalla sammakolla taatusti paremmin kuin emakoilla.”

Sloyanin vitisi nauratti yleisöä. Muuten alan nauru alkaa olla väkinäistä.

LEHTIKATSAUS

Ei juosta kuin hollitalliin

Ilkka paheksuu aluehallinto- viraston tarkastajien tapaa saapua maatiiloille ilmoittamatta tai lyhyellä varoitussajalla. ”Tuottajat ovat kokeneet olevansa kättelystä lähtien alta-vastajina ja syytettyjen penkille heitettyyinä.”

On hyvä, että MTK Etelä-Pohjanmaa on tarttunut asiaan ja toivonut avin kiinnittävän huomiotu virkamiestensä ihmishuuhdetaitoihin.

Tuottajat tietävät, mitä ja minkälaisia tarkastuksia on lain mukaan tehtävä. He tuskin haluavat sulkea oviaan viranomaisilta, jotka tekevät vain työtään. Mutta kun työ tarkoittaa menemistä toisten koteihin ja karjasuoihin, ei vieraan pidä ruveta isännöimään.”

”Vastapuolen asemaan asettuminen on ihmishuuhdetaito,

jota tarvitaan kaikessa kanssakäymisessä. Avin tulee varustaa virkamiehensä tällä jalolla ominaisuudella.”

Hyvä, raha puhuu

Aamulehden mielestä on hyvä, että Elinkeinoelämän keskusliiton puheenjohtajaksi on nousemassa vuorineuvos Ilpo Kokkila.

”Kokkila on SRV-yhtiöiden ja Pontoksen hallitusten puheenjohtaja sekä muun muassa Keskon hallituksen jäsen.

Lisäksi tiedetään, että Kokkila on puheenjohtajavalintaa valmistelleen Antti Herlinin suosikki tehtävään.

Eikä vain suosikki vaan käytännössä henkilökohtainen valinta.”

”EK:lle on kaivattu luottamushenkilöjohtajaksi sellaista yritys-vaikuttajaa, joka vaikuttaa nimen omaan omistustensa ansiosta eikä pelkästään palkkajohtajana.

Nyt teollisuuden ja työnantajien etujärjestö saa juuri sitä, mitä on tilauskirjassa lkenutkin.

Raha puhuu, ja tässä tapauksessa se on juuri oikea periaate.”